

Детальні правила виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва

1. Ці Правила визначають особливості виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва.

Основою виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва є виключення з технологічного процесу застосування хімічних добрив та пестицидів синтетичного походження, генетично модифікованих організмів, похідних генетично модифікованих організмів, продуктів, вироблених генетично модифікованими організмами, консервантів тощо.

2. У цих Правилах терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” та “Про бджільництво”.

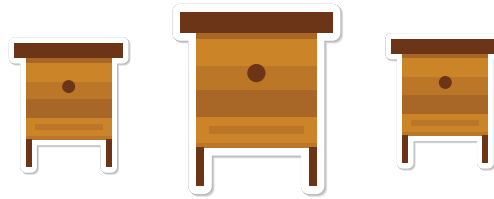
3. Під час виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва застосовуються загальні правила виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва відповідно до частини першої статті 22 Закону України “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” та ці Правила.

4. У процесі виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва її **виробник повинен:**

- використовувати бджіл з урахуванням породного районування;
- проводити підгодовлю бджіл виключно органічним медом з медоносних рослин, які не є генетично модифікованими і до яких не застосовувалися хімічні добрива, пестициди синтетичного походження;
- обирати місця для розміщення пасік відповідно до цих Правил;
- підтримувати здоров'я бджіл шляхом здійснення превентивних заходів.

5. Період переходу від виробництва традиційної (неорганічної) продукції (сировини) бджільництва до виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва триває не менш як 12 місяців.

6. Під час вибору порід бджіл слід надавати перевагу місцевим екотипам бджоли медоносної (*Apis mellifera*).

7. Пасіки розміщуються:

- таким чином, щоб у радіусі 3 кілометрів від пасіки були розташовані джерела натурального нектару і пилку, який походить з органічно вирощених або дикорослих культур. Зазначені вимоги не стосуються місць, де відсутнє цвітіння, або місць, де бджоли перебувають у стані спокою;
- на відстані не менш як 500 метрів від шосейних доріг і залізниць, пилорам, високовольтних ліній електропередачі напругою 110 кВ і більше;
- на відстані не менш як 1 кілометр від тваринницьких і птахівницьких будівель;
- на відстані не менш як 5 кілометрів від воскопереробних підприємств, підприємств кондитерської та/або хімічної промисловості, аеродромів, військових полігонів, радіолокаційних, радіо- та/або телетрансляційних станцій, інших джерел мікрохвильового випромінювання;
- на відстані не менш як 7 кілометрів від товарних пасік, які не виробляють органічну продукцію.

8. Вулики повинні бути виготовлені з натуральних матеріалів (зокрема деревини), які не створюють загрозу забруднення навколишнього природного середовища та продуктів бджільництва. Забороняється обробляти внутрішню частину вуликів фарбами та/або іншими хімічними речовинами.

9. Під час формування пасік або під час перехідного періоду використання бджолиного воску неорганічного походження дозволяється в обсягах, необхідних для забезпечення життєдіяльності бджолиних сімей, лише у разі, коли:

- віск органічного походження відсутній на ринку органічної продукції та сировини;
- віск не забруднено речовинами, які заборонені до використання під час виробництва органічної продукції (сировини);
- віск отримано з бджолиного забрусу.

10. З метою запилювання пасіки, які виробляють органічну продукцію (сировину), та товарні пасіки можуть створюватися в одному господарстві за умови виконання усіх правил органічного виробництва (сировини), крім положень щодо розміщення пасік. У такому разі продукція бджільництва не може вважатися органічною.

11. Після завершення продуктивного сезону у вуликах слід залишати для зимівлі запаси органічного меду із розрахунку не менш як 20–25 кілограмів на бджолину сім'ю, не менш як 10–15 кілограмів для бджолиних відводків та не менш як 8 кілограмів для нуклеусів.

12. Під час відкачування меду заборонено використовувати хімічно синтезовані репеленти, а також відкачувати мед із стільників із розплодом.

ПЕРЕЛІК засобів для захисту рамок, вуликів і стільників від шкідників

Міністерство аграрної політики та продовольства України

**Засоби рослинного
і тваринного походження**
Азадирахтин
(екстракт, отриманий з *Azadirachta indica* (азадирахта індійська))
Бджолиний віск
Гідролізовані білки
Рослинні олії
(наприклад, м'ятна,
ялицева, кмінна олії)
Піретрини,
отримані з *Chrysanthemum cinerariaefolium*
Екстракт касії,
отриманий з *Quassia amara*
Ротенон,
отриманий з видів *Derris*,
Lonchocarpus і *Terphrosia*

Засоби для застосування у пастках
Діамонійфосфат
Піретроїди
(лише дельтаметрин
або лямбдацигалотрин)

Джерело: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №208 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва».

ДЕТАЛЬНІ ПРАВИЛА

виробництва органічної
продукції (сировини) бджільництва

13. Підгодовля бджолиних сімей органічним медом та цукровим сиропом, виробленим з органічної сировини, дозволяється лише у разі, коли виживання бджіл є під загрозою через несприятливі кліматичні умови, що перешкоджають збиранню нектару та пилку і призводять до зменшення надходжень кормових запасів до гнізда бджолиних сімей.

Підгодовля бджолиних сімей проводиться у період між останнім відкачуванням меду і за 15 днів до початку наступного періоду медозбору.

14. Для профілактики захворювань та лікування бджіл у вуликах використовуються такі натуральні природні продукти, як прополіс, віск і рослинні олії. З метою захисту рамок, вуликів і стільників від шкідників застосовуються засоби за переліком згідно з додатком. Зазначена обробка здійснюється під наглядом лікаря ветеринарної медицини. Для дезінфекції пасік застосовуються такі фізичні методи, як пара або відкритий вогонь.

15. У разі зараження кліщем *Varroa destructor* можуть застосовуватися такі речовини, як мурасина, молочна та/або щавелева кислоти, а також ментол, тимол та камфора.

16. Не дозволяється застосування хімічних алопатичних ветеринарних препаратів та/або антибіотиків з профілактичною метою.

Бджолині сім'ї, до яких застосовуються хімічні алопатичні ветеринарні препарати, необхідно ізолювати на весь період лікування, а бджолиний віск замінити воском з пасік, які здійснюють органічне виробництво продукції (сировини). У подальшому перехідний період для таких бджолиних сімей становить 12 місяців. Знищення розплоду трутнів дозволяється лише для запобігання розповсюдженню кліща *Varroa destructor*.

17. Про випадки застосування ветеринарних лікарських препаратів виробник інформує орган з оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини).

18. Заборонено таке хірургічне втручання, як обрізання крил у бджолиних маток.